

УЛУУСКА - БУ КҮННЭРГЭ

**ДЬОКУУСКОЙ КУОРАТЫ КЫТТА
ДУОГАБАР ТҮНЭРСИЛИННЭ**

Муус устар 18 күнүгэр Чурапчы улуугунгар Дьокүүскай куорат муниципальнай тэриллитин баһылыга И.Ф.Михайлюк Чурапчы улуунун муниципальнай тэриллитин баһылытын И.Н.Аммосовы кытта бу икхи өрүттэр салгыы биир санаан үлэлииллэригэр дуогабар түһэрс кэлэ сырытта. Илья Филиппович Чурапчыга кэлгитин өссө биир сыйаланан-сорууган Дьокүүскайдаагы региональный отделение политической сабиэтин председателэ буоларын быһымынан "Единая Россия" Бүтүн Россиятаагы партияны сырдатан, көбүлүүр үлэ буолар. Мунньоха, сүрүннээн, тэрилтэлэр салайааччылара сырыттылар. Бастатан тылы Чурапчы улуутун баһылыга И.Н.Аммосов ыла:

– Бишгн бу чаруулнуу өр сүтүүбүт, – дийтэ, баястхык ылажаа, Иннокентий Николевич. – Чуралынхтан төрүттэх элбэх киһи Дьокускай куоракка оморор. Бу дуогабар түгэсринибт Дьокускай уонна Чураччы дьонун сэргэтин олохторун тулсарына гуйаайыллар.

Тылы куорат мэрэ ылэр:

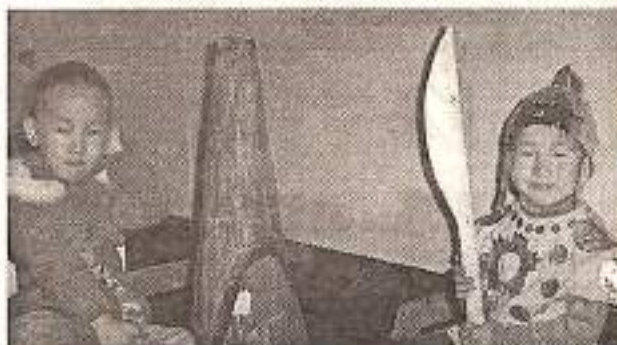
— Мин Чуралчыга бастахы кэлиим буолбатах. Дюкуускайга билигин келэн кэлиим маассабай. Күн-түүн куорат түтүсэр, онно үгүс үлэ барар. — Чуралчыттан элбэх киһи үөрэнэр, олохтор, үлэллэр. Дьон кырдыар саастарыгар үчүгэй уусуобуйага олоруктарын бадараллара чуолкай. Бүтүгүнү иили баттахар дуогабар-быт быһиги хардарыта биир санаанан үлэлиирбитигэр саралааһын буолар, — диир Илья Филиппович эттэ.

Докуюскай куорат уонна Чурапчы улуутун муниципальнай тэриллэлэрин икки ардыларыгар түһэрсиллибит дуогабар үлэ элбэх хайысханын хабар. Дуогабар сүрүн өрүттэрин ийар буоллаха, Докуюскай куорат Чурапчыны кытта тэҥгэз кииҥ куоракка производственной тэрилтэлэри, үлэ санга мээстэлэрин аарыһыга усуллубуйаны тэрийэр, олорор дьизини тутууга Чурапчыттан туһааннаах тэрилтэлэри кыттыһынарар, хоту көһөрүлүү кыттыһаастарыгар сир улаастагын аныырга үлэһитэр, Горькай улуска 33 №-гар баар "Маарымчаан" дьизн чурапчылар базаларын санга квартал тутулуур дьизри куортамын уһатар, Докуюскайга Чурапчы улуутун күнүзүнн ыһтар, социальнай объект тутууларыгар көмө буолар эбэхтээһиһтибэлэри бэйэтингэр ыһына. Оттон Чурапчы улууга тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын куорат тэрилтэлэригэр сайаалка быһытынан тиксэргэ, куорат муниципальнай тэриллэтин үлэтигэригэр бөлүккүтү, булуур сыһылангыларын Чурапчыга тэрийэргэ, куорат кыаммат малларын уонна ыарыах оҕолорун сайынтыгы кэмгэ оҕо лааһырдарыгар сыһыанатрга мээстэлэри аныырга, культурнай-сыһынатар, спортивнай дьаһаллары уонна ычат дьаһалларын тэрийэргэ, куорат муниципальнай тэриллэтин кытта холбоһуктаах ыһыагы ыһарга, куорат сайаалкатынан даҕа уонна оҕуруот сирдэрин тутууга үлэһитэргэ, куорат студенинара практикаларын улуска барыларыгар усуллубуйалары тэрийэргэ, Чурапчыттан төрүттээх биллиниэх дьон ааттарынан улуссалары тутууга кыттыһы ыһарга эбэхтээһиһтибэлэри ыһына.

Бу дугагар икки өртүртт экономикачскай, социальнай-культурнай уонна ычат политикаларын сайыннарыыга, культурнай, этническэй уонна духовнай өтүөнү тэртү үгэстэри хагалыыга, дьалабыай бииргэ үлэлээһинигэ үкүлэстэнэн буолуохтаах.

Оксана ЖИРКОВА.

ОБОЛОРОГО - ФОЛЪКЛОР ФЕСТИВАЛА

Соторутаабыта оскулаба кимизин иннинизини саастаах оҕолорго уонна ууранзончиларга фольклор фестивала буолан ааста. Итинэн барыта 100-чээс оло кытынна.

Фестивалга Болгоно орго оюулатын унна дөтсэдэн оболоро ситиһилэзэктик кыттынылар. Дөтсэд 4 сазастах оюлоро "Дырыбына Дырылызатта" дээн олонхону представление быһытынан оонньоон көрдөрөн бастаы миэстэни ыттылар (сал. Х. Н. Сидорова). Тойукса Катя Дычковайа, норуот ыратын толорууа трио (сал. Н. К. Игнаткина) бастаатылар. Онуокайта эмиз бу оюула үлөһөөччүлэрэ тэһэһээтэрин бөлбөлүгэ.

А. СЛЕПЦОВ.

Хэвртэсхэлэ: "Дырыбына Дырылыатта" олонхоо оонь-ообут
Рома Литвинцев (ханга) уонна Айаал Тихонова.

● **Музейга – нэһилинэк күннэрэ**

СТАФЕТАНЫ БОНТОҒОНОР ТУТТУЛАР

Муус устар ый 21 күнүзүр А.А.Саввин-Өндөрүүскө Саабын аатынан улуустаагы история уюна этнография музейыгар Болтоногу нэһилэгийн күнүрүн аһыллытыгар анамыт дьоро кизгэ буолан ааста.

Бу күн Сынчаланг диктын
директора Л.И. Ефремова, уу-
сур сапайааччыта А.С. Тихо-
нова нэһиликтэрин ааспыт
олубуун, чулуу дьоннорун сы-
рдатар быысталакка киллэрен
турардулар. Мана нэһилик
сирин уотун сибилин кардарер
топографическай карта, соци-
альной ыспыраапка, тэриэтэл-
эр историйаларын, нэһилик
чулуу дьонун кэпсир бүклеттар,
кинигэлэр бааллар. Олохтох
орто оскуола музейн мате-
рийааллара, оҕолор кыраайы
үөрэтингэ айымньылар
нэһилик исторياتын үөрэтингэ
үлэ утумнаахтык быһылларын
түһүһүлүллар. Нэһиликтэн

үүнэн тахсыбыт Сахабыт сирин күн туттар дыһанноро: маңналыгы лингвист-ученый С.А. Новгородов, партийнай-советский деятель Н.Д.Субурусский, суруйааччылар Г.И.Макаров – Дьуон Дьагылы, М.Ф.Добор-дурап, В.В.Яковлев, С.А. Попов – Сэмэн Тумат айымньылары, туттубут маллара көрдөрүүгү туруорулуннулар.

Уран гарбалхагштар уонна художниктар үлэлэрэ быысалланы ситэрдэн биирдэ. Ол курдук, Игнатьевтар дьинэ кэргэнтэрин тимиригэн, мельниортон оҥоһуктара, уруһуйдара, педагог-маастар Н.Т. Тимофеева тигиллэрэ, норуот маастара К.К. Колесов мастан кылмы барельефтара, Н.А. Логинова быысалкалара, П.А. Павлова туйтан, тасстаттан оҥоһуктара уонд.а. үлэлэр көрөөччүгэ бийирэтипитэрээ.

Варвара ПОПОВА.

АБЛАРЫ КҮЙҮУРДААНЫН КҮРЭХТЭНИИТЭ ТҮМЭР

Сэжэ киһитэ барахсан бы-
лай-былыргыттан айылыа би-
эрэр бэйэлэргиттан бэрсийбэн
нэрэн аһаан, таһтан киһи-ха-
ра буолбута, кэлэр кэскили
кэпсэппитэ. Өбүгэлэрибт бул-
дунан-алдынан, балык-
тааһынан дьарыктанан, иһи
үлэтинэн иитилиббиттэрэ.
Маньаха сээс, сайын ахсын
оҕолорун төрөппүттэр бэйэлэ-
рин кытта илдьэ сылдьан
үлэбэ-хамнаска такайаллара,
олоҕо үлүһайлара. Бу үтүө
үгэс күн бүгүнгүр дьэри
салһанан бара турар.

Ол төрчингийнхөн хотгор-таабыг Холбоо нэвчилсээр улууштаабыг дэмж кэргэн от-дын, дэмж кэргэн кииний тэ-рийнчилсэринхэн улуус ага-тарыг уонна киинилэр үлэ мууд-рай үгэстэрийгэр күнөөтэ үгүй-ар уолаттарыгэр амаан күүлүр-дааһынга курскэтини курскэ мытылынна. Онно 8 хамаанда кыттыныи ылла. Төһө да сээс-кылыи тыаллаах, тымныи күн турдар, үгүс көрөөнчү мусту-бута албази этэр. Бу үөрүүлэ-ах бырааһынныкы тэрээжинэ-ахтик, өрө көтөүлүүлүзүстик, ааспытын сүрүн төрөтүлүк - кэлинги сылларга Чурапчы-бытыгэр ага оруула үрээсби-тэ, улууштаабы Ага Субэ-тэ со-мунчук, тэһээрийлээхтик үлэ-лээн эрээр буолар.

Быраанынныкыа кэлбит ыалдьыттар ээрдэ тылары эттилар. Дьокуускай куораттан Дьиз кэргэн комитетын сүрүннүүр специалиһа Я.М.Борисов бу үөрүүлээк күнүгүн мустубут дьону барыларын ээрдэлээн туран, ситиһиллэри баарда. Нэһилиэк биир тумус туттар кырдааһаа аал улау оттон, Эбэтин арыллык ааладьынан айах тутан алпыс тыһын анаабыта, күрэхтээһэччилэргэ күүһү-кудуги элпиктэ сарбаһа суох.

сүүн ирдэбил; анаммыт территориялтан тахсыбаттар, бигчээс устата хэс да ойбону алларыахтарын сол. Күрэхтэний түмүгэр үгүс номинациялар кыйылылаахтара быһаарылыннылар. Ол курдук, бастагынан ойбон алларыахтар ууну Мугудайтан Крюковтар таһаардылар, Куйууру Сылгынтан Макаровтар түһэрдилэр, оттон бастагы кыйыл собо Болтонготтон сылдыар Егоровтар ойбоноруттан өрө үгүлүн тағыста. Дээ, бу күрдүк күрэхтэһээччилэрбиг бигчээс устата олус хатыһылаахтык кириистилэр. Ханнык дьыа көргөн элбэх собоһу ылар да, кыйылылаабынан тахсыахтаах.

Курактанин түмтүгүнүн 11 кг 600 г кииз балыгы ылан, Мугудайтан Кривоштар бастаан тагыстылар. Иккисиз 6 кг 600 кииз балыкташ Төлөй ээилигизгиттен Нестеревтар ааттанылар. Сылаптан Макаровтар уонка Болтоноттон Егоровтар балыктарын ылаагына 5 кг 200 г тэнгизден хаалан, кыттыбыт улаптарын саастарынан учуттаан, Болтоноттон сылдыр кырчаан кытааччы Болот Егоров (баара-суора 3-с эрз кылаас үөрэнчигитэ) саамай эрчимнээх үлөбит аатын ылан, афудымын үбүс биринистээх миэстэбэ тигистилээ.

Күүстөх үлэ кэнииттэн курсктэһээнчилэр улуустаагы спорт отделын тэрийиитигээн көрдөөк эстафетага киирсэн буурдулар - көтүлэр. Байанай бэрсимит сааскы болуон ол-лоониго буһаран, тото-хана баһаһылар. Өссө да көрсүлүөк, бу күүлүүрдээгин курдук уту-таһи килэр да өттүлөр сайын-нарыах буолан тараһастылар.

Кыттыбыт дыонно
ыйдубунуук бэлэхтэр, бири-
истэр туттарылыннылар.

Н. БОРИСОВА.

ҮТҮӨ САНАА КҮҮҮҮНЭН

Норуокка "табын саҥа хара санааҥар түөн саҥа үрүг санаа ордук" диэн бэргэн этии баар. Саха дьоно, дойдубут тыйыс, тымны буолан дуу, былыр-былыргыттан байа-бай-эни өйдөһөр, дьонго үчүгэйи бабарар үтүө үгэстээхпит. Ол да иһин улууска амарас санааланы акциялара, биирдиилэ кеме оҕордуута үгүс.

Соторутаагыта улус "Дымалаймай дьахталларын" общественный түмүсүнүн бэрэстэбилитэллэре Улахан Күөл интернатыгар бааран, онно баар оболору кытта көрсөн, материальной көмөнү онтордулар.

Ол курдук, улуустаагы санэпиднадзор киинин кылабынай врача С.В.Готовцева, Одүүлун кэбилэгин баһылыга Л.И.Беррмова, улуустаагы сбербанк упралыащайга Г.И.Филиппова, предпринимателлэр сэйизтэрин чилиэнэ Е.Санжеева, "Агроснаб" АО директора Т.И.Пермякова, "Күнэй" ХЭТ директора И.Н.Петрова, дымэ кэргэн уонна оҕолор дьыалаларыгар отдел начальнига М.Т.Ноговицына уонна улуустаагы почтовой сибээс үлэһиттэрэ күндү ыалдьыттарынан буоллуда.

Кинь, izar оболор олохторун-дыахтарын интэриэһиргээтилер, олоорор усулуобуйаларын кэрдүүлэр, астарыгар-тангастарыгар туох проблемалаахтарын, таарынчы интернат үлэһиттэрин үлэллэр усулуобуйаларын сипилии биллэстилэр. Кырачаан оболорго үөрөххэ туттар тээбирин, мал-сал, тангас-сал бизэрин үөрүүлэрин үрдэттилэр. Ону таһынан "Дымаалабыай дыахталлар" түмүү орох калсыбатэх да чилиэнэрин заатарыттан эмиз бөлэхтэр:" ажалбыттарын туттардылар. Холобур, "Сахателеком" ГП филиала (начальник С.Д.Васильева) тангас-сал, куукунаба туттуллар тэриллэри, улуустаабы аптека коллектива (сэбиздиосэй М.Е.Николаева) дыл бу кэмгэр олус туһалаах витаминнары, эмл арааһын, өтгөн Чурапчы орто оскуолата (директор Т.В.Павлова) үөрэх тэриллэрин ыппыттар.

Угүе санаалах биір дойдүлаахтарыгар интернат үлэһит-
тэрэ (директор В.Е.Макарова) мунгура суох махталларын
биллэрдилэр. Кэлэр да өгүгэр бу күрдүк биір санаанан са-
лайтаран улуустарын кэскилин туһутар таһаарылыахтык үлэ-
ли-хамсы сүлдьүлларыгар бабаран алгыс тыл бастыгын
анаатылар.

М.Т.НОГОВИЦЫНА,
үлүүстөөбү дьыз кэргэн отделин начальнига.

САГА КИИН АҢЫЛЫННА

Соторутаагыга айылжа харыстабыллын инспекциятын хонтууратын салгымытыг хар сахалын сизэринэн тутуллау-бут 12 м уйууннаах бала-баганага улуустаагы эконо-мическай сырдататы киинэ аһылына. Балаган иһин өгөйөн көрдөхө, Саха сиригэр үөскүүр кыыл-сүүл, көтөр-сүүрэр чуу-чулалара бэйэлэрин эйгэлэригэр сол түбөһэр гына сурдээх тут-сагайдык мизэстэлэрин бул-буттар. Бу айылжа көрө мун-нугун онордууга улууска бил-лар таксирдист И.И.Гово-ров сыралаһан, өйүн-санаа-тын ууран туран үлэлээбигэ хараха тута бырабыллар. Бэртээхэй уорабай араас таһымнаах семинардары сытарга, өбөлгөрү үөтэртэргэ сытөөх мизбэлини хаз-чылыбыт.

Киин аһыллыгыгар айылба харыстабылын инспекциятын начальнига В.М.Монастырев улуус муниципальнай тэриллээтин баһылыгар бу киин аһыллыгыгар көмөтүн иһин махтанна үөн.

на салгы оқуолалары кытта дуоғабардаһан, график онгостон кәсқиллэх үләнн ытталырығар бағарда.

Улус баһылыга И.Н.Аммосов билингги кэмгэ экологическай боппурус тыын суолталаах, киһи аймах инники дьылбатын быһаарар боппурус буолбутун тоһоолоон бэлэтээн туран, сана аһыллыбыт киин үлэтигэр ситиһиллэри баһарда. Иэгэйэр икки атахтаах, инникэн сирэйдээх ийэ айылҕаны кытта ситимэ үйэлэр тухары бысыбатын туһугар сырдатар үлэни ытар киин аһыллытын В.Д.Пинигина, А.И.Нововицына, К.П.Кондратьева арчылаатылар. Ити кэмгэ экологическай сырдатты киинин методийа Н.Н.Кожурова тыыннаах мунуу, айылҕа экспонаттарын кытта мустубут дьону кэригэ сылдьан билиһиннэрдэр уонна тэрээһингэ кыттыбыт дьонго өйдөбүннүк кинигэлэри туттарда.

"CO" corp.

Мария Трофимовна
ЕФИМОВА,
Алабзар орто оскуола-
тын директорын экспе-
риментальнай үлэбэ
солбуйааччы.

СИДОРОВТАР УДЬУОРДАРА УОННА ДИНАСТИЯЛАРА

1. БИИР ЫЛТАН
500-тэн ТАХСА КИИИ

Соторутаарыта "Прокопий Сидоров уонна киини ыччаттара" диэн бэрт сонун киингэ бэчээттэнэн табыста. Бастаагы чааһын Прокопий хос сиэнэ, Диринг агро-оскуолатын учуутала Елена Петровна Капитонова суруйбут. Архыып докумуонугар олохторун 1821 с. Хадаар нэһилиэгэр Хоптобо абатын уулулар Сидор Степанов ("Степанов сын Сидор") диэн киин төрөөбүтүн быһаарбыт. Сидор Степанов 5 сыл аҕа уулулар чаччынанан, 1863–1880 сс. нэһилиэгэр кинээһинин талылан бэрт үлүһүк үлэстэбит, "Сидор кинээс" диэн ытыктабыллаах аатынан юзэнник биллэн, көлүөнэлэр кэлсээннэригэр киирэн баччаанга диэри умнууллубатах. Киини оҕолоруттан биридэстэрэ Прокопий Сидоров (араспаанньата абатын аатынан) 1852 с. төрөөбүт, кэргэнэ Өлөөнөлүүн 9 оҕону төрөтөн ыал оҕорбуттар. Киинилэр удьуордара тэнийдэр-тэнийэн билигин биллэримиз 522 киингэ тинийбит!

Елена Петровна ийэтэ, Прокопий Сидоров сиэнэ Ульяна Федоровна билигин сааһа 84-дэ, Хоптобо Дирингэр олоһор. Киини идэтинэн педагог, 7 оҕолоох, 4 кыһа эмиз педагогтар, хомусчут, уус-уран самодеятельность талааннаах артыһа, СР культуратын туйгуна. Киини эһэлээх-эбэтин үчүгэйдик өйдүүр. Эһэтэ Прокопий Сидоров орто уңуоктаах, толору эттээх-сииннээх, түргэн туттунуулаах, олус кыайыгыс үлөһүт эбитэ үһү. Кырдьан да баран оҕуһунан сылдьан үрөхсү тахсан сороһун сайын быһа оттуура. Кыһын илээнсийдэр эрэ туу өрөр, сайын туулаан бэйэтин дыһун, дыһаахтарын балыгынан аһатар, балык бытархайын күөлүргэ, дүһүдүлүргэ ытан ууһатар үгэстээбэ. 1934 с. өлүөр диэри Сулҕаччыга кыра уолугар олоһубут. Оҕуһутун үлэтин үлэстэн, ыалдытын чэйдэтэн, сиэнин тутан, ынахтарын уулаһан баран төннөн иһэн охтон түспүт да оһон өлбүт.

Киини бэрдэ Сидор кинээс сыыстарбатах. Уолугар Прокопийга Мэлдьэхситтэн Собакиннар кыыстарын Өлөөнөнү кэпсэтэн ойох ылан биэрбит. Бу үрдүк уңуоктаах, нууччалык сөбөрлөсхүс үөскүлүгү дьахтар, мындыр өйдөөх, майгылаах бастыга, инстинһын бэрдэ, сахалык сиэри-туому тутуһар, үтүө сүбэһит, дыһунугар-сэргэтигэр олус ытыктанар киини эбит. Барыта 20-чэтэ оҕолоһмута үһү, оһоптон 3 уол, 6 кыыс ордон ыал буолбуттар. Эрдэтээн оҕолоро "хара өлүү" диэн ааттаммыт уослаҕа өлбүттэрин харааһан кэпсире. Ааспат-арахпат аһытыттан буолуо, Өлөөнө сааһыран иһэн иккэ хараҕынан ээрбэт буолбут. Ол да буоллар, дьахтар дьык иһинээһи үлэтин барытын үлэһи сылдыһыт. Кыстык аһынардарыгар Сидор кинээстэн саҕалаан мунууллубут араас чорооннор, туос иһиттэр, кымыс оҕорор тэриллэр кичэллээхтик уурулан туралара. Өлөөнө эмээхсин сиэнигэр Ульянаҕа сирдэтэн тинийэн оһору тутан-хабан көрөр, чорооннору арыынан уңууохтуур идэлээбэ. Айылҕаттан анаһын, сирдээһи иһин ситэри толорбут саха дьахтарын талыта, дыһыкх Далбар Хотун диэн, дьэ, итинник буолар.

Елена Петровна итинни барытын сымыска-буорга түһэрбээх ийэтин кэлсээнигитин сурукса-бичиккэ киллэрбитэ, үһүнүк сыраһаан 500-тэн тахса киингээх төрүүчү оҕорбута, Сидоровтар удьуордарын бэлиэ дьонун сыраһыта хайдах курдук наадалаабыт? Прокопийдаах Өлөөнө халыҥ аймагы ууһаппыт, норуока үтөнү оҕорбут улахан олохторо билингги уонна кэнэбэски көлүөнэлэригэр кэриэстэбиллээх кэрэ кэлсээн, умнууллубат үчүгэй холобур буола туруоҕа.

Бу ыстатыйаҕа Прокопий Сидоров удьуордарын бэлиэ дьонун элбэҕи ааттыыр кыаллыбат. Улахан уола Иван (1872–1939) олох хаамытын ырыталаан өйдүүр, дыһунугар-сэргэтигэр туһалыыр баҕалаах, ыһынардылаах тыллаах-өстөөх эбит. 1914 с. киини уонна Семен Тимофеев диэн киини

Хоптобо абатын ууһун Хадаартан арааран тупса нэһилиэк оҕорорго көрдөһүү суруйан Саха уобалаһын салалтатыгар түһэрэн, туруорсууларын ыһынанан, ити сыл бүтүүтүгэр 2-с Хадаар (билингги Хоптобо) нэһилиэгин төрүттээбиттэр. Иван үрөх суолтатын нэһилиэккэ ким-хайа иннинэ диригиник өйдөөн, 1921 с. Дирингтэ оскуоланы астарыны турууласпыт дьонтон биридэстэрэ этэ, аһа дьык тутуллуор диэри оскуолаҕа бэйэтин дьыһын туран биэрбитэ. Ити икки дьыһалынан Иван Сидоров нэһилиэгэр умнууллубат улахан үтүөлээх киини буолар. Билигин Хоптобо улуус саамай бөдөн нэһилиэгэ, оттон оскуолаҕа Чурапчы кэнниттэн улуус иккис улахан орто оскуолаҕа.

Иван уола Сидор Сидоров (1914–1943) кэскиллээх киини тахсан иһэн сталинскэй репрессия сиэртибэтигэр буолбута. Москва метрополитенын тутууга үлэһи-үлэһин дьулуурдаахтык үөрэнэн 1938 с. историко-архивнай институту бүтэрбитэ. Дьокускайга киин архивка үлэһи сылдьан Саха сиригэр историктыгар сыһыаннаах хас да ыстатыйаны бэчээтлэппитэ. Салгыы аспирантураҕа үөрэнэр санаалаах Москваҕа барыта эрэри, Киини АССР киин госархивын директорынан аһаммыт. Ол сылдьан революцияны утары үлэстээһинг диэн сымийанан буруйданан хаайыллыбыт. Дрипуруска итинник буруйдааһыны төрүт ыһымматах, ол эрэри: "Советская государство национальной политикатын сорох өттүгэр сөбүлэспэт этим", - диэн хорсунуук билиммит. Түмүгэр буржуазнай национализмига буруйданан ытылларга ууруллубут, кэлин ити уураах 10 сыл кытаанар режимнээх хаайыынан солбуллубут. 1943 с. С.И. Сидоров хаайыыга ыалдьан өлбүт.

Прокопий Сидоров удьуора халыҥабыт төрүөтэ туғуй диэн ыйытык үөскүүр. Онно хоруйдуурга холонон манныгы этиэххэ сөп. Өбүгэлэр ыччаттарын ыал оҕорууларыгар бүтүн аймах аата-суола, хас биридиги ыччат хантан хааннааҕа, киме-туға улаханник аахсылара. Сидоровтар үтүө ааттарыгар Прокопийдаах Өлөөнө уолаттарыгар кыргыттар улгунуук кэргэн кэллэлэрэ, оттон кыргыттарын уолаттар хамаһатык ойох ыаллара. Биллэн турар, очкутооһуга ыччаттар ыал буолууларын төрөппүттэрэ быһаараллара. Прокопийдаах ыраата сааһааха үксүгэр чугастаабылара кытта уруурбаспыттар. Кыргыттарын бэйэ нэһилиэгин уолаттарыгар, биер эрэ кыыстарын ыаллыы Часырга кэргэн биэрбиттэр, икки уолларыгар ыаллыы Мэлдьэхситтэн, биер эрэ уолларыгар ыраах нэһилиэккэ кэргэн ылыттар. Киинилэр оҕолоро ыал буолуугун чугастык билэн-көрөн түстээбиттэрэ сөргүлээх буолбут: оҕолоро бары кэриэстэ элбэх оҕолоһмуттар, элбэх сиэн-эммиттэр уонна хос сиэн-эммиттэр.

Сидоров аймах үксэ төрөл уңуоктаах, ситэри эттээх-сииннээх доруобай дьон эбиттэр, сахаларга тэнийэ сылдыһыт сэллик ыарыыга очко халтарбатахтар, арыгыга-табаха олус ыларбатахтар. Ынах-сылы сүөһүнү иитэн, айылҕалыын алтыһан, баайыгар тиийинэн, суһа-кураанна, олох дьаһааныгар туруулаһан-тулуктаһан, үлэни өрө тутан, саҕалаабыт тигээһэр гирдэр үгэстэнэн, дьонго-сэргэбэ зйэ-дэмнээхтик сыһыаннаһан, өбүгэ үтүө үгэһин, сиэрин-туомун тутуһан, оҕону сахалык иһигини

ыһыктан кэбиспээх Прокопий Сидоров ыччата, удьуора сириэдийэн иһит.

Ити эрэри саха тастык сабыдыалга баһыйтаран, үтөнү-мөкүнү араарбааха үтүктэн, бэйэтин сэнээн өбүгэтин үтүө үгэстэрин, төрүт культуратын умнуутун, сүтэринитин содулугар киини аһаан өттүнэн эбиллээх кэлин олус быһаарыта. Прокопий Сидоров удьуордарыгар эмиз элбэх оҕолонну сыһаа аҕыйаан барбытын, ыал буолбааха аһаардас сыдыааччылар, арыгыны батыһааччылар биридимиһэн баар буолбуттарын Елена Петровна бэлиэттир. Төрүт үгэстэригэр, итэһэлбитин, сахабыт хомоһой тылын, норуот педагогикатын аһаарыһымы түмүгэр саха омуқ кула-сүрэ үрэллэ сыспыта", - диэн хомолототун этэр. Уонна: "Бу төрүчүттэн сирдэтэн аймах дьонун уонна кэлэр көлүөнэ ыччаттарбыт хантан хааннаахтарын биллэрэр, оһорон ааспыт үтүө-бастык аймахтарынан кизин тутуһунар, аймах-билэ үтүө аатын түһэн биэрбэттигэр диэн санааттан бу үлэ сурулуна", - диэн түмүктүүр.

2. УЛАХАН
ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ
ДИНАСТИЯ

Светлана Петровна төрүчүчү оҕорууга балтыгар Елена Петровнаҕа көмөлөһө сылдьан Прокопий Сидоров удьуоругар 62 педагог идэлээхтэр баалларын быһаарыт уонна ити үһэ ааттаммыт киингэ иккис чааһын суруйбут. Киинилэртэн бастааһыла Иван Прокопьевич улахан уола Иван Чурапчы үрдүк начальнай училищетыгар учууталлыы сылдьан 1920 с. эдэр сааһыгар эмизкэ ыалдьан өлбүт.

Иккис уол Федор Прокопьевич оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ барыта 20-тэн тахса киини педагог эбиттэр. Киини уола Афанасий Федорович Сидоров (1907–1972) үрдүк үөрэхтээх нуучча тылын учуутала, Саха АССР оскуолатын үтүөлээх учуутала, 19 сыл оскуола директорынан үлэстээбитэ. Оҕолоро Тамара, Вера, Анатолий уонна үс сиэнэ үрдүк үөрэхтээх педагогтар. Федор улахан кыһын Перасковья оҕолоро Сиена, Люция, Клара уонна 4 сиэнэ эмиз педагогтар. Киинилэртэн Клара Ивановна Ксенофонтова СР культуратын үтүөлээх үлөһитэ, биологическай наука кандидата. Ульяна Федоровна оҕолоро Светлана, Елена, Пелагея уонна Ирина Петровналар эмиз педагог идэлээхтэр.

Прокопий Сидоров бэйэс кыһын Анна Эерстова бизэс оҕото-Василий, Гаврил, Пелагея, Марфа, Мария Семеновалар уонна хас да сиэн учууталлар. Кыра уол Егор Прокопьевич сиэннэрэ Егор, Николай, Афанасий уонна Семен эмиз бары үөрэхтээһингэ үлэһиилэр. Киинилэртэн Егор Семенович Сидоров үһүнүк Дирингтээһи агро-оскуолаҕа директордаабыта, билигин улуустаагы үөрэх управлениетын начальнига.

Итинтэн көрдөххө, Сидоровтар педагогическай династиялара хас да сааһаах, барыта 62 педагогтан тоһуһа өлбүт, билигин баар 53 киһиттэн үгүстэрэ үлэһиилэр, сорохторо бонүоттоох сыһыаннаһа оһороллор.

Муус устар 4 күнүгэр Диринг агро-оскуолатыгар Сидоровтар педагогическай династияларын

чэһигэр научнай-практической конференция буолан ааста. СР Үөрүүтээх түгэһгэ Үөрөхсү министриетын бэрэстэбинтала Т.С.Евграфова династия баһылыгар С.П.Капитоновтаҕа дастабыранныһы, династия чилиэһнэригэр эһаҕары туттарда.

Саҥа тахсыбыт киингэ презентациятыгар автордар даһыллалтара истилиһиэ. Елена Петровна төрүчүчү оҕорууна 1993 сылтан дьарыктаммыт. Прокопий Сидоров тоһус оҕолуттан алтата кыргыттар. Ол иһин киини удьуордарын баһыйар үксэ атын араспаанньалаахтар. Итинтэн төрүчүчү оҕоруу уустугулар, бэрт элбэх киһини кытары көрсүөхкэ, суруйсусука наада буолар. Киини барыта хардара оһубат, суолталаабат бусуу, көтүмөх сыһыан да ханна барыай. Элбэҕи чуолкайдаһарга, сороһор хастыта да суруйарга тинийилэр. Автордар: "Төрүчүчүчү оҕоро сылдьан элбэх аймахтарытын кытта билиһиһит, ыччаттарбыт салгыы билэ-көрсө, аймаһырдара, өйөһө сылдыһахтара, хантан хааннаахтарын биллээхтэрэ, төрүттэрин кэриэстиһир буолуохтара", - дьилиһэр. Елена Петровна 1996 сылга, оттон Светлана Петровна 2002 сылга бу үлэһиринэн норуот педагогикатыгар улуустаагы педагогическай ааһыһаларга кыттан биһирэминиттэрэ. Итинтэн сыһаттан киингэ таһаардылар уонна үрөх управлениетын оһдлын начальнига Е.Н.Ермолаева көлүөнэһинэн Сидоровтарга педагогическай династия аата иһаһилиһиэ.

Аҕас - балыс Елена уонна Светлана Капитоновалар уус-уран быһаһаһалара тэриһиниэ. Манны бааллар норуот маастара Елена Петровна тикһит саха дьахтарын кыһыгыты таһаһын комплектарга, саһыһахтара, сэллээһиһкэрэ, Светлана Петровна оҕорбүт аһын симэһтэрэ, өрүү таһаһтэрэ, иһаһтэрэ Ульяна Федоровна иһаһ үлэһтэрэ, Сидор кинээс чороонноро, Прокопий содуога (иһаһ уураһ дьаһаһы), аһаһыт мөс ууһа Федор Прокопьевич мизаһтэрээх линейката, аһаһаһа уо.д.а.

Конференция биер умнууллубат түгэһинэн Светлана Петровна биер оһуру кабинеты тилэри тардыһыһыт педагогическай архыһын көрүү буоһла. Эдэр учууталлар мантан элбэҕи туһаһахтарын сөп эбит.

Ульяна Федоровна төрдүс кыһа, РФ үөрэһириитин туйгуна Пелагея Петровна Аһаһа улуһун Соморсунуттан кэлбит. Киини дэһиттэр дьаһуурдааһынан сэхтэрдэ: география учуутала, оскуола директорынан, нэһиликэ Сэбиэтин исполкомун председателинан үлэһтэбит, хомусчут бастыга, кизигиһик биллэр волейболистка, ханы баттаһыһытыгар республикаҕа иккис мизаһтэрээх эбит. Соторутаарыта хомуска дьарыктыһир оһолорун ансамбля "Хотугу сулус" телерадиоакадемия кытар зонаһаһы күрээһэр лауреат буолбут. Пелагея Петровна конференцияҕа "Хомус" диэн маастар-кылаһы ыһта.

Научнай-практической конференцияҕа итинни тэһинэн Сидоровтар педагогическай династияларын чилиэһнэрэ аһаһас уруоктары ыһтылар: Чурапчы аһын сүһүк оскуолатын учуутала Е.И.Попова 4-с кылааска "Төрөөбүт саһаһа", Е.П.Капитонова саха тыһыгар, улуустаагы гимназия учуутала В.В.Гуляев историяҕа, Сыланг оскуолатын учуутала, "Бонүот Эһаһа" орден кавалера, СР үөрэһириитин туйгуна У.Н.Протодьяконова физикаҕа.

Улуустаагы үөрэх управлениетын, Хоптобо нэһилиэгин уонна Диринг агро-оскуолатын салалтатын маһтал суруктара, бэлээхтэрэ туттарыһаһылар.

Кирилл ПЕРМЯКОВ,
Норуот педагогикатын ассоциациятын
улуустаагы сэбиэтин председателэ.

Хаартыһкаларга: Светлана Петровна (ханһаһа) уонна Елена Петровна Капитоновалар.

ПРОГРАММА ПЕРЕДАЧ ТВС 28 АПРЕЛЯ ПО 4 МАЯ

Понедельник, 28 апреля

ОРТ

06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 Фильм "Вороники".
10.50 Смык.
11.10 "Фабрика звезд-2".
11.40 Следствие ведет Колобков.
12.00 Новости.
12.15 Криминальная драма "Двое в городе".
14.10 "Непутевые заметки".
14.30 Документальный детектив. "Не стреляй, дядя Пеша!". Дело 1999 г.
15.00 Новости.

15.15 Солдаты свободы: "Восставшая Барнава".
16.10 Документальный сериал "Дикая штука".
16.25 "Фабрика звезд-2".
16.55 "Большая стирка".
18.00 Вечерние новости.
18.25 "Шутка за шуткой".
19.00 Жди меня.
20.00 "Кто хочет стать миллионером?".
21.00 Время.
21.35 "Последний герой-3".
22.40 Документальный фильм "Звездный отряд". Фильм 6-й. 23.25 Ночное "Время".
23.50 "Фабрика звезд-2".

00.05 "Две души одного тела".
00.35 "Русский экстрим".
01.05 Реальная музыка. До 01.35
Канал «Россия»
05.45 "Доброе утро, Россия!".
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 ВЕСТИ.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
08.45 Мелодрама "Сабрина" (США).
11.00 ВЕСТИ.
11.20 "Короткое замыкание".
12.20 "В Городе".
12.30 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
13.30 ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
14.00 ВЕСТИ.

14.20 "Что хочет женщина".
15.10 "Трое против всех-2".
16.15 "Честный детектив".
16.45 "Экспертиза".
17.00 ВЕСТИ.
17.20 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.50 "Вся Россия".
18.05 ВЕСТИ-СПОРТ.
18.20 ВЕСТИ-МОСКВА.
18.50 "Комиссар Рекс".
19.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!".
20.55 Мелодрама "Зимняя вишня".
22.50 Фильм "Призраки и Тьма".

01.00 "Футбол России". Спортивная программа.
01.30 Комедия "Восвояе в Акапулько".
03.10 "Дорожный патруль".
12 канал «НВК»
17.20 "За единство общества и власти". III Ассамблея народов Якутии.
17.45 Профсоюз - сегодня. Прямой эфир.
18.15 "Сверя шаг со временем". День Республики в музее истории государственности РС (Я) (с. Хатырск Намского улуса).
18.40 Реклама.
18.50 "Движение - жизнь". Спор-

тивная азробика.
19.05 "Сарыал". Театральная гостиная.
19.50 "Кинематографисты - ветераны войны" (Государственное Научно-исследовательское кинодокументов).
20.10 "Мастро", "Компьютерленд". Мультфильмы.
20.20 "Кэскин" (Ленский улус).
20.30 "Саха сирэ - Якутия".
20.50 Реклама.
21.00 "Уран тыл уустара" Далан Даран.
21.40 "Холодное лето пятидесяти третьего". Художественный фильм.

Вторник, 29 апреля

ОРТ

06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
09.05 Детектив Агаты Кристи "Карман, полный ржи". Часть 1-я.
11.05 "Фабрика звезд-2".
11.35 Дисней-клуб: "Ллойд в космосе".
12.00 Новости.
12.15 Фильм "Война на западном направлении". 1-я серия.
13.45 "Непутевые заметки" с Дм. Крыловым.
14.00 "Две души одного тела".

14.30 Русский экстрим".
15.00 Новости.
15.15 Солдаты свободы: "Юный уэл".
16.05 Документальный сериал "Дикая штука".
16.25 "Фабрика звезд-2".
16.55 "Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.25 Юмористическая программа "Сами с усами".
19.00 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
20.00 "Основной инстинкт". Ток-шоу Светланы Сорокиной.
21.00 Время.
21.40 Премьера. Забойная комедия "Убойный футбол".

23.15 "Фабрика звезд-2".
23.30 Ночное "Время".
23.55 Подводный мир Андрея Макаревича.
00.25 "Искатели". "Каменный призрак".
00.55 Комедийный боевик "Ваниль-но-клубничное мороженое".
Канал «Россия»
05.45 "Доброе утро, Россия!".
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 ВЕСТИ.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
08.45 Фильм Вадима Абдрашитова "Останкина позв". 1982г.
10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.

11.00 ВЕСТИ.
11.20 "Короткое замыкание".
12.20 Мелодрама "Лодка любви".
13.15 "Экспертиза".
13.30 "Колоссальное хозяйство".
13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 "Что хочет женщина".
15.10 "Трое против всех-2".
16.15 "Специальный корреспондент".
16.45 "Экспертиза".
17.00 ВЕСТИ.
17.20 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
17.50 "Дорожный патруль".
18.05 ВЕСТИ-СПОРТ.
18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-

МОСКВА.
18.50 "Комиссар Рекс".
19.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!".
20.55 Мелодрама "Зимняя вишня - 2". 1990г.
22.55 Фильм "Филадельфия".
01.30 "Синемания".
02.00 "Дорожный патруль".
12 канал «НВК»
17.20 Программа передач.
17.25 Ералаш.
17.35 "Крепление" (ТРК "Алмазный край").
17.45 Служба спасения.

17.55 Дорубуйа.
18.20 Садовая мозаика.
18.40 Реклама.
18.50 "Движение - жизнь". Спортивная азробика.
19.05 "Кэлси".
20.05 "Как стать человеком". Мультфильм для взрослых.
20.30 "Саха сирэ - Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
21.00 "Художник, стиль, время". А. Ходяков.
21.30 Любимые мелодии.
21.40 Федеральный округ.
22.10 Семейное кино. "10 негрят". Худ. фильм. 1-я серия. До 23.20

Среда, 30 апреля

ОРТ

06.00 Телеканал "Доброе утро".
09.00 Новости.
09.15 "Земля любви, земля надежды". Сериал.
10.10 Детектив Агаты Кристи "Карман, полный ржи". Часть 2-я.
11.05 "Фабрика звезд-2".
11.35 Дисней-клуб: "Ллойд в космосе".
12.00 Новости.
12.15 Остроумный фильм "Война на западном направлении". 2-я серия.
13.40 "Непутевые заметки".
14.00 "Подводный мир Андрея Ма-

каревича".
14.30 "Искатели". "Каменный призрак".
15.00 Новости.
15.15 Солдаты свободы: "Картаты".
16.05 Документальный сериал "Дикая штука".
16.25 "Фабрика звезд-2".
16.55 "Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.20 "Молчанье грибов". Спецрепортаж.
18.30 Документальный детектив. "Хроника одного убийства". Дело 2002 года.
19.05 Детектив "Барканов и его

телокранитель".
21.00 Время.
21.40 Ежегодная церемония вручения народной премии "Золотой граммофон".
00.45 "Мы идем купать слона". Спецрепортаж.
01.00 Футбол. Отборочный матч Чемпионата Европы-2004. Сборная Грузии - Сборная России. Прямой эфир из Грузии. До 03.00
Канал «Россия»
05.45 "Доброе утро, Россия!".
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 ВЕСТИ.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
08.45 Фильм "Застава в горах".
10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 "В поисках приключений".
12.20 Мелодрама "Лодка любви".
13.15 "Экспертиза".
13.30 "Москва-Минск".
13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 "Моя семья".
15.15 "Колоссальное хозяйство".
16.15 "Синемания".
16.45 "Экспертиза".
17.00 ВЕСТИ.
17.20 "Сам себе режиссер".
18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
18.50 "Аншлаг".

08.45 Фильм "Застава в горах".
10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 "В поисках приключений".
12.20 Мелодрама "Лодка любви".
13.15 "Экспертиза".
13.30 "Москва-Минск".
13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 "Моя семья".
15.15 "Колоссальное хозяйство".
16.15 "Синемания".
16.45 "Экспертиза".
17.00 ВЕСТИ.
17.20 "Сам себе режиссер".
18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
18.50 "Аншлаг".

19.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
20.00 ВЕСТИ.
20.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!".
20.55 "Бабы, вперед!". Концерт Елены Степаненко.
23.10 Фильм. Пола Верковена "Основной инстинкт" (США). 1992г.
01.40 Комедия "Кара небесная".
03.40 "Дорожный патруль".
12 канал «НВК»
17.20 Программа передач.
17.25 "Ухлан уугай дохор" (ТРК "Алмазный край").
17.35 Служба 02.
17.55 Время спорта.

18.10 Тьма сирэ.
18.40 Реклама.
18.50 "Движение - жизнь". Спортивная азробика.
19.05 "Кэскин" роду - нет переводу". 260 лет почтовому тракту Якутск - Иркутск.
20.05 "Сдадим сказку бытию". Об истории глиняных изделий (г. Олекминск).
20.30 "Саха сирэ - Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
21.00 Сахалыы ырыалар. Концерт.
21.55 "Кам" программа.
22.25 Семейное кино. "10 негрят". Худ. фильм. 2-я серия. До 23.20

Четверг, 1 мая

ОРТ

06.00 Новости.
06.10 Приключенческий фильм "Три мушкетера". "Подвески королевы".
08.00 Новости.
08.10 Праздничный информационный канал.
10.00 Новости.
10.10 Песня года. Часть 1-я.
13.30 "Фабрика звезд-2".

14.00 Новости.
14.10 Нарисованное кино. Большая любовь маленького гиганта в комедии "Мурзай Апти".
15.50 Паровозик "Ералаш".
16.20 Ирина Муравьева - "Самая обаятельная и привлекательная".
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.10 "Поле чудес".
19.15 "Кривое зеркало". Евгений Петросян представляет...
21.00 Время.

21.30 "Кривое зеркало". Евгений Петросян представляет... Продолжение.
23.20 Триллер "Незаконное вторжение".
01.25 Зачем вы, депутаты... в романтической комедии "Господин Ошибки". До 03.00
Канал «Россия»
05.45 "Доброе утро, Россия!".
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30 ВЕСТИ.
06.15, 06.45, 07.15, 07.45, 08.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
08.45 Фильм "Застава в горах".
10.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 "В поисках приключений".
12.20 Мелодрама "Лодка любви".
13.15 "Экспертиза".
13.30 "Москва-Минск".
13.45 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 "Моя семья".
15.15 "Колоссальное хозяйство".
16.15 "Синемания".
16.45 "Экспертиза".
17.00 ВЕСТИ.
17.20 "Сам себе режиссер".
18.20 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
18.50 "Аншлаг".

09.25 "Любимые ВИА 70-80-х".
11.25 Фильм "Высота". 1957г.
13.15 "Кино-истории Глеба Скороходова".
13.25 "В Городе".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Комедийная мелодрама Элдара Рязанова "Возвал для драки". 1982г.
17.05 "Фитиль". Избранное.
17.45 "Аншлаг" на Алтае".
20.00 ВЕСТИ.
20.25 "Аншлаг" на Алтае". Продол-

жение.
22.10 ПРЕМЬЕРА. Иосиф Кобзон, Лариса Долina, Лев Лещенко, Наташа Королева в юбилейном концерте "Александра Пахмутова. Лучшие песни".
01.00 Комедия "Калесо любви". 1994г.
12 канал «НВК»
16.00 Программа передач.
16.05 "Ылаа, эдэр саас". Эстрадный мюзикл республиканской

4-с конкурса.
17.15 Видеозарисовка.
17.30 "Славься, Отечество!". Торжественное заседание и праздничный концерт, посвященные Дню Республики.
20.25 "Саха сирэ - Якутия". Праздничный выпуск.
20.50 Реклама.
21.00 "Питча об артисте". Мультфильм для взрослых.
21.20 Концерт ансамбля "Русь". До 22.20

Пятница, 2 мая

ОРТ

06.00 Новости.
06.10 Приключенческий фильм "Три мушкетера". "Месть миледи".
08.00 Новости.
08.10 Знаменитая комедия "Ва-банк".
10.00 Новости.
10.10 Песня года. Часть 2-я.
13.30 "Фабрика звезд-2".

14.00 Новости.
14.10 Итальянская любовь Леонида Ярмольника в комедии "Московские каннибалы".
15.50 КВН-2003. Высшая лига.
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.10 Алиса Фрейндлих и Андрей Миклов в комедии "Служебный роман". 1-я и 2-я серии.
21.00 Время.
21.30 Праздничный концерт.
23.40 Премьера. Триллер "Дюпелерс

Криперс" (2001 год).
01.25 Ален Делон и Чарльз Бронсон в боевике "Красное солнце". До 03.25
Канал «Россия»
06.00 Фильм Ивана Пырьева "Испытание верности". 1954г.
07.45 "Астерикс и Клопатра". Мультфильм (Франция).
08.55 "Фитиль". Избранное.
09.30 "Необыкновенный концерт".
11.25 Фильм "Весна на Заречной

улице". 1956г.
13.25 "Фитиль". Избранное.
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Фильм Никиты Михалкова "Родня". 1981г.
16.20 ПРЕМЬЕРА. "Кубок юмора - 2003" с участием Ефима Шифрина, Яны Арлазровой, Надежды Бабкиной, Николая Баскова и других.
17.55 Комедия "Бархатные ручки" (Италия). 1979г.
20.00 ВЕСТИ.
20.25 Фильм Сергея Бодрова-мл.

"Сестры". 2000г.
22.05 Алла Пугачева, Филипп Киркоров, Николай Басков, Наташа Королева и другие в "Праздничном шоу Валентина Юдашкина".
00.30 Криминальная драма "Танцы в Толульси Игуане" (США).
12 канал «НВК»
16.00 Программа передач.
16.05 "Ылаа, эдэр саас". Эстрадный мюзикл республиканской

стиль".
17.50 "Тайга, земля Шаманов" (Франция). Телефильм.
18.55 Аскалон Павлов. "Уступай актипан" мюзикл из жизни.
20.25 Кинологистика.
20.45 "Теревот дойдут устун". Актриса Лабанггар кууа.
21.20 Семейное кино. "Гусарская баллада". Худ. фильм. До 22.40

Суббота, 3 мая

ОРТ

06.00 Новости.
06.10 Приключенческий сериал "Китайский след".
07.00 Новости.
07.10 Сериал "Приключения Гераклеса".
08.00 Слово пастыря.
08.15 Пин или пропал в комедии "Ва-банк II, или Ответный удар".
10.00 Новости.
10.10 Смык с Андреем Макаревичем.
10.30 Смехоганорама Евгения Петросяна.

11.10 "Чтобы помнили..." Андрей Ростоцкий. Ведущий - Л.Филатов.
11.50 Павел Любимцев в программе "Путешествия натуралиста".
12.20 "Короли смеха". Юрий Никулин. Часть 1-я.
12.50 Умники и умницы.
13.15 "Ералаш".
13.35 Дисней-клуб: "Геркулес".
14.00 Новости.
14.10 Александр Збруев и Михаил Ульянов в народной комедии "Все будет хорошо".
16.05 "Подводный мир Андрея Макаревича".
16.30 Олег Газманов, Лайма Вайкуле, Михаил Бокровский в концерте "Народная марка" в Кремле".

18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.10 Премьера. "КВН-2003". Премьер-лига. Первая игра сезона.
20.00 "Кто хочет стать миллионером?" с Максимом Галкиным. Специальный выпуск.
21.00 Время.
21.30 "Фабрика звезд-2".
22.45 Премьера. Джим Кэмерон и Дени Де Вито в приключенческом фильме "Габриэль" (2001 год).
00.50 Последний герой на острове Дракена в боевике "Приговоренный к бою". До 02.30
Канал «Россия»
05.00 Фильм "Доброе утро". 1955г.

07.25 "Кино-истории Глеба Скороходова".
07.35 "Пятанок". Мультфильм.
07.45 "Джуманджи". Мультсериал (США).
08.05 "Студия Здоровье".
08.40 "Золотой ключ".
09.00 "Оборона России". Спортивная программа.
09.25 "Утренняя почта".
10.00 "Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
10.30 "Сто к одному". Телеигра.
11.25 Комедия "Неподдающиеся". 1989г.
13.00 "В поисках приключений".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Комедия "Хорошо сидим"

16.00 Фильм "Знахарь" (США).
18.00 "Комната смеха".
19.05 "Говори и показывай" Михаил Задорнов".
20.00 ВЕСТИ.
20.25 Боевик "Захват-2" (США).
22.30 Криминальная драма "Тайны Лос-Анжелеса" (США). 1997г.
01.15 Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1". Гран-при Испании. Квалификация. Трансляция из Барселона.
02.25 "Горная десятка".
12 канал «НВК»
16.00 Программа передач.
16.05 "Сардаана" программа.
16.35 "Имю право".
17.05 ДТРА "Полярная звезда".

Россия - магушка моя.
17.25 Мир музыки.
17.45 "Движение - жизнь". Спортивная азробика.
18.00 "Секреты национальной кухни". Якутская кухня.
18.15 Заметки обывателя.
18.30 "Лана-ТВ". Реклама и поздравления.
19.20 "Неделя республики". Информационно-аналитическая программа.
20.25 Реклама.
20.35 Место встречи на НВК "Саха".
21.05 "Неподдающиеся". Худ. фильм. До 22.25

Воскресенье, 4 мая

ОРТ

06.00 Новости.
06.10 Приключенческий сериал "Китайский след".
07.00 Новости.
07.10 Сериал "Приключения Гераклеса".
08.00 Детский сериал "Тинисы".
08.20 Армейский магазин.
08.50 Дисней-клуб: "Легенда о Тарзане".
09.10 "В мире животных" с Николаем Дроздовым.
09.00 Новости.

10.10 "Непутевые заметки" с Дм. Крыловым.
10.30 Пока все дома.
11.05 Док-шоу.
11.50 "Сканер".
12.20 "Короли смеха". Юрий Никулин. Часть 2-я.
12.50 "Клуб путешественников" с Юрием Савиным.
13.35 Дисней-клуб: "Геркулес".
14.00 Новости.
14.10 "Властелин кукуса" о Валдисом Пельшом.
15.05 "Кулиры". Татьяна Иванова.
15.35 "Слабое звено" с Марией Киселевой.
16.40 "Ералаш".

16.55 Живая природа. "Прогулки с динозаврами". "Банды леопарда".
18.00 Вечерние новости (с субтитрами).
18.15 "Юбилейный вернисаж Илья Репина".
20.05 Том Круз в супербоевике "Миссия невыполнима".
22.10 Премьера. "Просто смех".
23.00 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Оскар де ла Хойа - Йори Бой Кампас.
23.55 Линия юна. Премьера. Последний раунд Дэниела Вашингтона в боевике "Ураган". До 02.30
Канал «Россия»

06.00 Фильм-сказка "Капитан "Крокус". 1994г.
07.05 "Двенадцать подвигов Астерика". Мультфильм (Франция).
08.20 "Русское лото".
09.05 "ТВ Бинго шоу".
09.35 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
10.15 "Утренний разговор с Дмитрием Киселевым".
10.40 "Городок". Дайджест.
11.10 Фильм "Призраки загла".
13.00 "Сам себе режиссер".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 "Вокруг света".
15.15 "Диалоги о животных".
16.20 "Аншлаг".

17.20 Комедийный боевик "Последний юнгер" (США). 1993г.
19.50 "В Городе".
20.00 ВЕСТИ.
20.25 Боевик "Захват-2" (США). 1995г.
22.25 Максим Галкин, Лариса Долina, Владимир Винокур и другие в праздничном концерте "Николай Басков и его друзья".
01.15 Чемпионат мира по автогонкам в классе "Формула-1". Гран-при Испании. Трансляция из Барселона.
12 канал «НВК»
16.00 Программа передач.

16.05 Тунук.
16.30 "Алтаах остуоруйалар" Бороудунго.
16.45 День открытых дверей ЯГУ. Медицинский институт. Прямой эфир.
17.25 Джуманджидунд. Финал.
18.00 Вести образования.
18.20 "Серебряная". Ычат сирэ. 6-с серия.
18.50 Несчастный вепер.
20.25 "Сородичи". Коллеги. Валентина Чусовская.
21.00 Семейное кино. "Свой среди чужих". Худ. фильм. До 22.40

Редактор: Г.Г. ПОПОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫБЫТ:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265.
E-mail: sanaoloh@churap.sakha.ru